

Frânturi din viața de altădată. Jalbele botezaților din timpul Regulamentelor, în actele Visteriei

Ileana Dincă

Keywords: *Petition; People Baptised in Orthodox Christianity; Demography; Population Movement towards Wallachia*

Multe documente, oricât de neimportante la o primă vedere, odată privite cu atenție și interes dezvăluie uneori tablouri și fenomene sociale mai puțin știute și documentate.

Considerăm că, într-o situație similară se află și jalbele locuitorilor botezați creștinește – în rit ortodox, în prima jumătate a secolului al XIX-lea, în principatul Valahiei. Acestea se regăsesc între filele dosarelor fondului *Ministerul de Finanțe. Visteria Țării Românești*¹. Parcurgându-le constatăm încă o dată, dacă mai era nevoie, greutățile cu care se confruntau oamenii vremii, cu precădere proaspeții creștini. Este vorba despre persoane care se născuseră în alte religii sau rituri – musulmană, calvină, unită etc. – și care de bunăvoie trecuseră la pravoslavnică credință. Aceasta deoarece, conform pravilelor vechi, invocate și în adresa Mitropoliei Țării Românești, din 29 decembrie 1832², erau scutiți de taxe și alte obligații – “din vechime au stătut obiceiul într-această țară ca cei ce vinu din lege streină către pravoslavnică noastră credință să fie miluiți, ajutamați și ocrotiți dă verice dajdie și angara”. Pentru aceste scutiri vedem cum persoane de diverse alte credințe iau taina sfântului botez și devin adepți ai ortodoxismului³, fiind nesupărați mult timp de angajații statului – “ca, cu acest prilej, fieșcare dintr-acest fel dă legi să tragă cu libov și întreagă inimă spre a să lumina cu primirea sfântului botez al dreptei credințe”⁴.

Interesante sunt relatările jeluitorilor – din care am selectat pe cele mai reprezentative, mai pline de fapte și conjuncturi istorice, în care se explică modul cum au ajuns să facă acest gest. Impresionează povestea fetei bulgăroaice de 12 ani, răpită de turci⁵, a unei femei, mamă a trei copii, răpită de turci și făcută

¹ SANIC, fond *Ministerul de Finanțe. Visteria Țării Românești*, ds. 142, 143, 154, 155, 178 – anul 1831.

² *Ibidem*, ds. 154, f. 119.

³ *Ibidem*, f. 70: evreu botezat din 1826; f. 102: unitarian din Sibiu, botezat la 1823; f. 227: turc, botezat din 1816; f. 232: trecut la ortodoxism din legea lipovenească, la 1826; f. 287: la fel, din legea lutherană, la 1824; f. 377: la fel, din legea catolicească, de 30 ani.

⁴ *Ibidem*, f. 119.

⁵ *Ibidem*, ds. 142, f. 66.

cadână⁶, a turcului botezat care, “dă frica turcilor”, fuge în țara nemțească⁷, a văduvului rămas cu patru copii⁸ etc. Între altele, aflăm că era “lipsă de bucate” în Brașov⁹, că *zaverile* și holera aduc prăpăd în rândul locuitorilor¹⁰, precum și impactul confruntărilor ruso-turce asupra populației de rând, dar și fluctuația acesteia de la sudul la nordul Dunării, de peste Carpați în Muntenia, ori din Principat în Basarabia.

Pentru fiecare vine un moment de restriște când, pierzând dovezile, solicită altele spre a fi apărați în continuare. În cuprinsul rezoluțiilor date pe jalbele analizate, aflăm că, de fapt, conform noii legi¹¹ – Regulamentele Organice – iertarea vine numai pentru “cei veniți la credința creștinătății din lege turcească sau ovreiască... /ei/ pot avea acest drept de apărare după legiuirea ce să păzește într-acest prințipat”¹², nu și a celorlalți, lucru care ridică multe probleme celor în cauză.

Evident că lipsa banilor și traiul greu îi determinau pe oameni să își caute astfel de înlesniri și să își aștearnă poveștile pe hârtie, în cuprinsul acestor jalbe, care, prin grija oamenilor de arhivă de demult, au ajuns astăzi la noi, impresionându-ne și determinându-ne să le împărtășim publicului.

⁶ *Ibidem*, ds. 154, f. 207.

⁷ *Ibidem*, f. 145.

⁸ *Ibidem*, f. 103.

⁹ *Ibidem*, ds. 143, f. 450-451.

¹⁰ *Ibidem*, ds. 154, f. 163, 294.

¹¹ *Ibidem*, f. 232.

¹² *Ibidem*, 154, f. 288.

Anexe

1.

No. 232

Iuni, I-o primit

66

Către Cinstita Vistierie a Prințipatul<ui> Țării Rumânești

Prea plecată jalbă

Fiind eu născută în legea creștinească, în Bolgariia (sic!), în satul Popina din ținutul Silistriei, m-au răpit un turc din mâinile părinților miei încă nevârsnică, aflându-mă de doisprezece ani. Și, turcindu-mă, acel turc m-au ținut de nevastă ani 6 până când au dat Dumnezeu de au călcat armia înpăratească în locurile noastre. Și așa, omorându-să turcul, am scăpat de el și am fugit în părțile acestui prințipat, unde și s-au găsit un bolgar văduv, venit de mai nainte aici, de m-au luat de nevastă, botezându-mă de al doilea.

De aceia mă rog Cinstitei Vistierii să mă milostivească asupra mea și să poruncească a să erta bărbatul meu de darea birului ca și băjănarii bolgari, sau să mi să orânduiască mie o mică leafă, precum s-au dat și la alte obraze ce s-au botezat în legea pravoslavnică, și cum va fi mila Cinstitei Vist<ierii>.

lucrată

Prea plecată slugă,

1831 iunie 19

Slava Botezata, soția lui Costandin
sin Stoian Buionliu ot¹³ satul Fundulea sud.¹⁴ Ilfov

rezoluție:

comisia 1: să facă oțnoșenie către prea-osfântul otcârmuitorul mitr<opolit>, ca să binevoiască a cerceta și a da Visteriei încredințare de au luat jăluitoarea botezu precum arată, ca <să> li se facă punere la cale pe<nt>ru cererea ei

(SANIC, fond *Ministerul de Finanțe. Visteria Țării Românești*, ds. 142, f. 66)

¹³ *din* (lb. slavă)

¹⁴ *sudstvo* - județ (lb. slavă)

2.

No. 3885/2700

noevr. 21, pri<mit>

1906

Către prea cinstita Visterie a Prințipatului Valahiei

Prea plecată jealbă

Cu lacrimi fierbinți jăluesc prea Cinstitei Visterii că eu, fiind născut în Brașovu Vechi din Tran/sil/¹⁵vaniia, în legea săsească, de sânt acum treisprezece ani, întâmplându-să în Brașov lipsă de bucate, am venit cu mumă-mea în orașu Câmpulung, sud.¹⁴ Muscel, împreună și cu alți frați ai miei. Și, răm/ână/¹⁵nd aici, în numitul oraș, am venit la pravoslavnica credință, luminându-mă cu sfântu bot/ez/¹⁵, precum este știut de toți neguțători<i> acestui oraș.

Și acum, mă aflu holtei în vârstă de 18 a/ni/¹⁵, slujind la o prăvălioară cârciumă a unui răposatu Stoica Gogu neguțătoriu de aici, cu oareșce simbrioară, cu carea de-abia îmi întâmpin cele trebuincioase de înbrăcăminte și de hrana vieții, după starea mea, pă cum mă aflu.

Și, fiindcă uneori sunt supărat de cătr<e> vătășei<i> și pârcălabi<i> mah<a>lalelor, atât pentr<u> bani de dajdie cât și pentr<u> să mă dea militari, gonindu-mă în multe rânduri să mă prinză, am umblat tot dosind, de am scăpat până acum; și, fiindcă cu îndreptarea lui Dumn<e>zeu și bună norocirea mea, am nemerit într-această țară, în carea, luminându-mă cu sfântu botez, am venit și eu la prav<o>slavnica credință.

Și acum, de spaima și frica ce arăt mai sus, am umblat ca să mă întorc iarăși de unde am venit; dar acolo, fiindu-m teamă ca nu cumva pri<n> povățuirea rudelor mele ce am. să nu mă facă a mă întoarce iarăș la legea ce aveam. năzui la mila și bunătatea Cinstitei Visterii, ca să răverse și asupra mea milostivirea ce au răvărsat asupra altor asemenea mie, veniți din alte legi la pravoslavnica credință și a mi să da la mâini o preacinstită carte prin carea să fiu apărat de dajdii și de militari, ca să poci stărui într-acest pravoslavnic oraș unde mă aflu a-m păzi această sfântă lege ce am dobândit.

Iar de nu va fi crezută această jeluire a mea, poate să se facă cercetare la fața locului prin cinstita ocărnuire a acestui județ.

Și de aceasta, iarăși, cu lacrimi mă rog, și veșnică pomenire va fi cu mine.

Ioan holteiu botezatu din sat (sic) ot¹³ orașu Câmpulung sud.¹⁴ Mușcel

¹⁵ Loc rupt.

rezoluție: să scrie la ocârmuirea orașului ca să cerceteze și, deaca nu este trecut la răspundere de capitație pre cuvântul dă holtei și slugă pă la stăpâni, apoi, să dojănească pre acei ce îi fac supărare, până își va veni în mai bună stare sau să va căsători și, atunce, va fi în grijire a să trece la plată de capitație; căci, pre cuvântul că au venit la pravoslavie prin botez, nu poate fi apărat.

(SANIC, fond *Ministerul de Finanțe. Visteria Țării Românești*, ds. 143, f. 450)

3.

1546 / 570

noemvr. 17 priimit <1831>

103

Către Cinstita Vistierie

Plecată jalbă

Nașterea mea au fost în neamul evre<e>scu dar, de când eram copil de noăo ani, aridicându-să grozava ceață dinaintea sufleteștilor mei ochi și descoperindu-mi-să adevărata credință cu luminarea Duhului Sfânt, am alergat și am primit botezul Domnului și Dumnezeuului Nostru ȚIsus Hristos, ca să fiu și pre pământ și după moarte întru lumina soarelui dreptății.

Și, viind în vârsta căsătorii, am și urmat legii creștine și căsătorindu-mă după soție creștină, cu care am făcut și patru copii. Dar, după voința lui Dumnezeu s-au întâmplat de mi-au murit soția, rămăind cu ticăloșii copii mici, într-u desăvârșită sărăcie. Și mă aflu slugă, vânzând vin cu zăciuală al lui Panait starostea de brut<ari>, spre a putea întâmpina hrana vieții copiilor cu pâinea cea din toate zilele. Și, fiindcă la catagrafia ce s-au făcut la trecutul marte mă văz și eu trecut calfă între cârciumari și sânt supărat de către zapcii politiei, ci, fiindcă eu sânt venit din lege streină la pravoslavnica credință și mai vârtos, sărac desăvârșit.

Lăcrămăind, alerg la milostivirea Cinstitei Vistierii, rugându-mă ca să fie cinstită poruncă către dumnealui vel dvornic de politie ca, pă de o parte, să mi să cerceteze halu ticăloșii, iar pe de alta, să dea poruncă dum<nea>lor zapciilor plășii a nu mă mai supăra, ca să poci și eu a crește și a hrăni ticăloșii copii. Și, sânt bine încredințat că legiuita pravilă, prin milostivirea bunilor stăpânitori, nu mă va lăsa nemângâiat la plângerea ce fac.

al Cinsti<tei> Vistierii

prea plecat,

Cosdn /Constantin/ Botezatul ot. mahl. Biserica Albă ot.¹³ Schit

lucrată

rezoluție:

să scrie la vornicia politiei ca să cerceteze
de au fost și mai nainte apărat,
dă are niscai documenturi doveditoare
și să înștiințeze

(SANIC, fond *Ministerul de Finanțe. Visteria Țării Românești*, ds. 154, f. 103)

4.

reșue a 22 decembrie 1831 no. 1...¹⁵

6 /12

ghenr. 12

145

Înnaltul Ecs<celen>ția Sa

Domnul deplin înputernicit prezident al divanurilor
Prințipatu<lui> Moldavii și Valahii, ghinăral adoiotant ghinăral Leitinant și a felor
de ordinu, Cavaler Pavel Dimitriovici Kisilef

Petre Petrovici belislitin botezatu de aici

Jalbă

Cu plângere fac arătare Ecs<celen>ții Voastre că eu, mai nainte, m-am
aflat cu legea turc și, din descoperirea lui Dumnezeu, m-am și luminat cu sfântul
botez încă din zilele celorlalți ruși, chiar dă ghinărarul Grecov și am fost apărat dă
toate cele ce dau ceilalți pământeni.

Dar, în zilele zaverii, am și fugit de aici, dă frica turcilor, în țara nemțească.
și doi ani trecuți sunt dă când am venit iarăși aici, în pământul țării; și mă aflu
hălăduitor în politia Buc<u>r<e>știlor, pe la stăpâni, dă-m scoț hrana vieții.

Acum mă văz apucat dă zapcii politiei ca să plătescu și eu capitație, ci,
fiindcă eu sunt om strein, făr dă nicio stare și slugă pă la stăpâni, putere nu am a
rămânea între dajnicii țări<i>. Fără cât, rog pă Ecs<celen>ția Voastră să-ți faci
pomană cu mine, să poruncești ca să fiu de acum înainte supus supt protecsia
cinsti<tu>lui consulat rusescu, cu a nu mă mai supăra zapcii politiei și alți dregători
ai pământului.

plecat supus

Petre Petrovici, belislitin botezatu de aici

[rezoluție în limba franceză]

lucrată

rezoluție: să i se ceară dovadă bisericească cum că
de la legea turcească au primit a să creștina
și atunci i să va face carte de apărare

(SANIC, fond *Ministerul de Finanțe. Visteria Țării Românești*, ds. 154, f. 145)

5.

reque se 12 fevrier 1832 no. 454 163

6712 / 331

fevr. 18 priimit

Înnaltul Ecs<celen>ția Sa

Domn Deplin înputernicit prezident al divanurilor Moldavii și
Valahii, ghinăral adiitotant ghinăralu Leitinant și afeluri de ordine, cavaler Pavel
Dimitriovici Kisilef

Ioniță botezatu de aici

Jalbă

Cu plângere fac arătare Ecs<celen>ții Voastre că eu, aflându-mă în legea
turcească, născut la Slivini, în Țara Turcească; și, în zilele celorlalți ruși, dă sânt
peste 20 dă ani trecuți, copilași fiind, m-au luat de acolo sârbii și m-au adus aici;
și m-am și luminat cu sfântul botez de un Ioniță Speteanu, fostul logof<ătul> dă
div<a>n, carele, mai pe urmă, au și murit și-i trăește soția.

Și, după ce am venit în vârstă, m-am și căsătorit; încă (sic), în zilele
zaveri<i>, m-au apucat arnăuți<i> și mi-au jefuit toată casa, prăpădindu-mi-să și
documenturile ce le-am avut dă botez; și, dă frica acelor arnăuți, am fugit și m-am
înstreinat tocmai la Basarabiia năpăstiind și nevastă și copii. Și, peste câțiva ani,
m-am întors înapoi iarăși aici, și n-am fost supărat dă dajdiie dă la priimirea
botezului până acum.

Acum mă văz supărat dă isnaful cârciumarilor ca să iau și eu patentă,
fiindcă țiu și eu o biiată cârciumă cu chiriie la mah<a>l<a>. Ci, fiindcă eu am fost
turc, precum ar/ă/t¹⁵, și m-am luminat cu sfântul botez după cum face încredințare
și mărturiile prin înscrisul lor, care să alătură a să vedea. De aceea, mă rog să fie
poruncă către Cinstita Vistierie cu a mi să face și miie o carte dă ertăciune, ca să
nu fiu supărat dă dajdiie.

lucrată

Plecat supus

Ioniță botezatu de aici

[rezoluție în limba franceză]

rezoluție:

să se scrie la vorniciia politii ca, prin cercetare,
dovedind că din legea turcească au priimit
credința creștinească și s-au botezat,
să nu-l supere

(SANIC, fond *Ministerul de Finanțe. Visteria Țării Românești*, ds. 154, f. 163)

6.

1303 / 743

reque le 21 avril 1832 No. 1168

207

apr. 25 priimit

Înnaltul Ecs<celen>ția Sa

Dl. Deplin înputernicit prezedent al divanurilor Moldavii
și Valahii ghinăral adiioțant ghinăral Leitinant și a felor de ordini cavaler Pavel
Dimitriovici Kisilef

Jalbă

Mariia sârboaica, împreună cu doi copii și cu soțul meu Hristea, ce ne-am aflat trăitori în Sfîșitov din țara turcească, iar acum ne aflăm veniți aici în mahalaoua Bărbătescului ot Spirea,

Cu lacrimi fierbinți și cu genunche plecat arăt jalnica mea ticăloșie și întâmplare, că noi, aflându-ne șezători în Sfîșitov, de multe sărăcie și ticăloșie, soțul meu sperindu-să dă sărăcie, au fugit, năpăstuindu-mă 4 ani dă zile, rămânând eu cu trei copilași și tănără, tot acolo, în țara turcească. Și un păgân dă turc, cu groaznice siluri și cazne, încă m-au și tăiat cu sabiia la trei locuri ca să mă ia și să-i fiu cadână, să mă turcească. Și așa, într-o noapte, spărgându-m fereștrile și cu 2 neferi ai lui, m-au hrăpit și m-au turcit în legea lor, țaiându-mă atăta vreme până când, din mila lui Dumnezeu, au sosit și prea-puternicile oștiri rusești acolo; și, făcându-să oareșcare război, pă acel păgân dă turcu l-au și omorât, rămâind un frate al lui. Apoi, tot nu am scăpat, și m-au luat acela, tot dă cadână, țaiându-mă câțava vreme, până când eu înpărlegindu-mă și cu mijlocire prin unii, alții, am fugit și am venit aici, în Buc<u>rești cu copilași<i>. Iar soțul meu, fiind luat tot dă turci, în alte părți dă beilic, și el au scăpat prin unii din ostași<i> muscali; și au venit și el aici, nici cu cămașa rămâind.

Și eu m-am și luminat al doilea cu sfântul botez, aici la biserica ot Curtea Veche, care știe și preoți și mah<a>l<a>gii aceii biserici; iar unu din trei copii mi-au murit, rămâind numai cu doi.

Ecs<celen>ția Ta! marea noastră și nespusă sărăcie dă toți mah<a>l<a>gii este știută și tânguită, că nimic după sufletul nostru nu avem, nici casă, nici alt nimic, nici cămași pă noi, ci săraci dăsăvârșit. Soțul meu nici un meșteșug nu are, ca să ne hrănească, ci perim cu totu dă foame. Încă, zapcii politii plăși Gorganului îi face mare zor ca să plătească și bir, și știe Dumnezeu că o para după sufletul nostru nu avem, că este vrednic de cerut la pod, și, cu un cuvânt, sântem în mare sărăcie, apoi, bir – dă unde vom putea plăti?

Ci, ca la un stâlp al nostru, sărmanilor, am alergat ca pentru dragostea lui Dumnezeu și pentru numele prea-puternicului împărat, să-ți faci pomenire cu noi, pă de o parte să fie poruncă a fi apărat dă rândul dăjdii și ertat, iar pă de alt, pentru hrana copilașilor și a noastră sărăcie să te milostivești cu a ni să așeza și noaoă o lefșoară, precum să miluescu alți care tot mai au putere, că după Dumnezeu, la mila Ecs<celen>ții Voastre nădăjduim, și nu puțină pomenire va fi cu noi, ticăloșii.

Plecați supuși,

Mariia botezata sârboaica cu 2 copii împreună cu soțul meu Hristea ot.
mahl. Bărbătescului vâpseoa Albastră la No. 2119

[rezoluție în limba franceză]

rezoluție: să să trimită copie la Vorniciie și dă va fi cu adevărat, face să rămâie ertați după hotărârea D. deplin înputernicit prezident

(SANIC, fond *Ministerul de Finanțe. Visteria Țării Românești*, ds. 154, f. 207)

7.

priimit iolie 2

2210 / 1241

294

Către prea Cinstita Vistierie a Prințipatului Țării Rumânești

prea plecată jalbă

Cu plângere fac arătare prea Cinstitei Vistierii că eu, fiind mai nainte, din nașterea mea, armeană, nepoată lui Acic armeanul lipticanu de aici, în zilele domnului Grigorie Vodă Ghica, după jalba ce am dat, m-am luminat cu sfântul botez al bisericii răsăritului, precum este știut la sfânta Mitropolie și părintelui Lucăi, fiind fată la părinți. Apoi, măritându-mă, am luat întru căsătorie pă un Ioniță cizmarul de aici, după care iarăși, prin jalbă către numitul domn, am făcut rugăciune că, de vreme ce eu am priimit credința cea adevărată întru Domnul

Nostru Is. Hs., să să milostivească și prin sinet domnesc, să erte pă soțul meu de dajdie. Și, milostivindu-să, l-au ertat prin sinet domnesc la mână-i.

Iar în vremea holerii, dinpreună și cu alte lucruri, s-au prăpădit și acest sinet, precum este știut tuturor. Și, până acum n-au avut soțul meu nicio supărare. Iar eri dimineață ne-am pomenit cu zapciul de mah<a> la noi, care, rădicând în silă pă soțul meu, l-au dus la cinstita Vornicie a politii și acolo l-au închis cu cuvânt că să plătească bir. Și, după multa rugăciune ce am făcut, abia aseară i s-au dat soroc de șase zile să-și caute dreptatea, și l-au slobozit. Ci, fiindcă sunt fată de oameni și am primit credința, iar mai vârtos că acel sinet este trecut la condica cinstitei Vistierii, cu păcat va fi acum să răză armeni<i> de noi, văzându-ne într-acest chip pătîmind.

De aceia, mă rog cu lacrimi prea cinstitei Vistierii să răversă milă asupra sărăcii noastre într-o care petrecem, a să căuta în condică și, găsindu-să sinetul trecut, să ni se facă un asemenea sinet la mâini, de apărare, scriindu-să și cinstitei Vornicii să dea poruncă a nu ne mai face nici un fel de supărare, ci să rămânem în pace și ertați; pentru care nestînsă pomenire va fi.

prea plecată supusă

Sanda botezata ot¹³ mahl.(mahalaua) Olari, soția lui Ioniță

rezoluție:

să să scrie la Vornicia orașului ca să arate dă-i este cunoscut documentul domnesc dă apărare și dă este păzit sau înclinat la vreo răspundere și să răportuiască

(SANIC, fond *Ministerul de Finanțe. Visteria Țării Românești*, ds. 154, f. 294)

8.

1017

180

mart. sa permit

Țătre Preacinstita Vist<i>erie a Prințipatului Țării Rumânești

Prea plecată jalbă

Cu șiroaie de lacrimi fierbinți jeluesc prea-cinstitei Visterii, că, părinții mei au fost rău-credincioși, țiind legea săsească, în care au și murit, lăcuind în Țara Nemțească în Brașovul vechi. Și murind tată-mieu acolo, au venit mumă-mea aici, în Câmpulung, la leat 1819, cu patru copii ce au avut, însă trei băeți și o fată; din care mumă-mea și soru-mea peste puțină vreme au murit în legea săsească; iară noi, câteștrei băeți luminându-ne cu Sfânt Botez, am venit la Pravoslavnica credință numindu-să cel mai mare din noi, Gheorghe, cel mijlociu, Ioan, și eu iarăși

Ioan, botezat fiind de un Ivancea Cizmariu, de aici din Câmpulung, precum este știut și de alții. Și frati-mieu cel mare să află acum în Moeci, și cel mijlociu, Ioan, să află slujind la lăcutori<i> satului Bogătești, dintr-acest județ. Iar eu, încă de atunci, rămânând aici în orași, m-am aflat slujind pă la lăcutori<i> orașului, cum și chiar astăzi mă aflu slugă cu oareșcare simbrioară la prăvălia unui Petre neguțătoriu de aici, zet¹⁶ lui Stoica Gogu. Și dregători<i> orașului, ce s-au orânduit de către stăpânire într-această diastimă de 13 ani trecuți, adevărindu-să de șeretenia mea cum și de halul ticăloșii în care mă aflu, întru nimic nu m-au supărat nici de dajdie, nici de alte îndatoriri ce s-au pus după vreme la neapărate trebuințe asupra lăcutorilor acestui orași, cu toate că și până astăzi mă aflu holtei în vârstă de 17 ani; asemenea și noa oblânduire ce s-au așezat de către stăpânire și la acest județ, de la 15 ale trecutului avst. (august) încoace tot pentru aceste mai-sus numite cuvinte, supărare de orice dare, întru nimic nu mi-au făcut.

Pentru care, și datorie împlinind, netăgăduită, cu neconținere; înalț glasuri de rugăciune către Cerescul Împărat pentru cea de Dumn<e>zeu întărită stăpânire acestui prințipat ca să fie și mie, ticălosului, milostivă și îndurată (sic!). Iar pârcălabu mah<a>lali<i> târgului și alți<i> pândesc ca să mă prinză și să mă dea în slujba miliții, din care pricină sânt silit să merg iarăși în țara nemțească a lăcui, unde mi-este teamă că nu voi putea să îmi țiiu pravoslavnica credință cum să cuvine. De aceea, năzuind către Preacinstita Visterie, cu plângere mă rog să răverse milostivire asupra-mi și să binevoiască a porunci să nu fiu supărat atât de miliție, cum și de dăjdii și de alte angarelii ca să poci stărui aici într-acest pravoslavnic oraș<i>, unde mă aflu și să îmi țiiu pravoslavnica credință ce am dobândit și Duhul Sfânt va lumina pre Preacinstita Visterie, asupra-mi.

Prea plecat supus,

Ioan botezatul holteiul din orașu Câmpulung, sud.¹⁴ Mușcel

rezoluție: să scrie la ocârmuirea județului că capitație trebuie să plătească, di vreme ce numai acei veniți la credință din ovrei sau turci pot să fie apărați; iar militer nu s-ar cuveni să-l dea acei pârcălabi, fără de voe, fiind om străin, în vreme ce milăteri trebuie să fie știuti dintre pământeni, și să-i facă să înțeleagă a nu-l supăra de aceasta.

(SANIC, fond *Ministerul de Finanțe. Visteria Țării Românești*, ds. 154, f. 180)

¹⁶ *ginere* (lb. slavă)